

Oponentský posudek diplomové práce

Bc. Veronika Řezáčová „Význam motivu lva v historii a současnosti – sémiotická analýza“

Praha: FHS UK, 2013

Vedoucí práce: Mgr. Radana Šafaříková Ph.D.

1) Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce

Téma práce je v jejím názvu sice poněkud široce, nicméně celkem jasně naznačeno. V Úvodu nás autorka seznamuje se svojí motivací, se stavem současného bádání, které je jmenované problematice blízké, a především omezuje svůj zájem na vyobrazení, respektive uplatnění lva v současném marketingu (s. 6). Předestírá, že se problematice bude věnovat v reklamě, sloganu a logu a že předpokládá, že lev bude využíván ve významech ochránce a strážce, dále jako vlastenecký symbol a také jako silné a bojovné zvíře (s. 6). Uvádí i předpokládanou metodu, kterou bude v obecném smyslu hermeneutika; chce na základě připomenutí textů, ve kterých se lev objevuje a řady výtvarných příkladů oživit povědomí o významech vyvolávaných lvem v kultuře a s využitím sémiotické výbavy analyzovat současné reklamní produkty s motivem lva.

2) Otázka metodičnosti přístupu

Diplomní práce je standardně rozvržena do teoretické a praktické části. Teoretická část velmi pečlivě resumuje hlavní sémiotické postupy a terminologii, což pro svou důkladnost působí místy až poněkud nadbytečně. Po rekapitulaci obecných sémiotických pojetí autorka pokračuje přístupy věnovanými konkrétněji reklamě. Sestavuje dále vlastně „katalog reklamní poetiky“, který dokumentuje na řadě příkladů. Naznačuje pak konkrétněji spojení se zvířecími náměty, což opět ilustruje řadou pečlivě sestavených příkladů. Podobně důkladný, i když přijatelně zestručnělý, je výklad vztahu člověka ke zvířeti v historické perspektivě. V praktické části je důkladně analyzováno několik reklamních produktů, tedy spotů, sloganů a log. Součástí práce je i vytvoření dotazníku a jeho odpovídající vyhodnocení.

3) Věcné poznámky

Předpoklad, podle kterého „vyobrazení zvířat v marketingu podléhá kulturním a historickým stereotypům“ (s. 35), je dnes bezproblémový. Operuje se zde s pojetím intertextuality, které zjednodušeně řečeno, odkazuje na silnou provázanost jednotlivých složek kultury. Jedině dostatečně poučený dědic dané kultury může být srozuměn s jejími prorůstajícími odkazy. To se právě snaží autorka na příkladu reklamy ukazovat. Nejsem si ovšem jistý, zda právě mnohovýznamovost symboliky lva lze ve většině případů snadno oddělovat právě do navržených typů (ochránce – vládce – Čech – dravec), obecně se významy spíše prorůstají. Mimochodem jsem nepostřehl, zda u specifického „národního“ působení lva byla zmíněna jeho „dvouocasost“ jako častá podmínka.

4) Hodnota pramenů a poznámkového aparátu

Seznam použité literatury je každopádně velmi přijatelný svým rozsahem i strukturou. Obsahuje především

tituly ze sémiotiky a teorie reklamy, a potřebných oborů – především literatury, umělecké historie, psychologie. Internetové zdroje jsou využity především pro získání aktuálních obrazových příkladů. Tradiční bibliografické nároky jsou respektovány, internetové zdroje mají datum expirace. Protože odkazy na použitou literaturu jsou včleněny do textu, je poznámkový aparát využíván k doplňujícím komentářům.

5) Jazyková stránka práce

Po jazyková stránce je práce na výrazně nadprůměrné úrovni. Text je věcný, logický a srozumitelný. Má patřičně odborný, neutrální styl.

6) Závěrečné hodnocení

Magisterská práce Veroniky Řezáčové prokázala osvojení metodického přístupu při rozvíjení odborného tématu, schopnost zvolit si a využít potřebnou literaturu, stanovit přijatelné proporce jednotlivých částí a úvah a vyhovět formálním nárokům odborného textu. Také autorčina schopnost navrhnout a zpracovat dotazníkové šetření, analyzovat a interpretovat obrazový materiál naplňuje podle mého názoru požadavky na osvojení si kompetencí absolventa magisterského studia. Jedinou mou výhradou je velmi opatrné stanovení hypotézy, která opravdu neslibovala žádná nová, natož překvapivá zjištění.

Práci navrhuji k obhajobě, moje hodnocení je „výborně mínus“.

Aleš Svoboda, oponent, 21. 9. 2013